

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-01-25
Besvaras senast
2023-02-09

Till statsrådet Romina Pourmokhtari (L)

2022/23:159 Den fördjupade utvärderingen av Sveriges miljö kvalitetsmål

Naturvårdsverket presenterade den 17 januari sin fördjupade utvärdering av Sveriges 16 miljö kvalitetsmål. Målen har tidigare följts upp mot året 2020, men denna gång har målen följts upp mot 2030. Utvärderingen visar att vi har långt kvar för att nå de flesta av miljömålen. Hela 12 av miljömålen kommer inte att vara nära att nå till 2030. En negativ utveckling kan konstateras för miljömålen som rör klimatet och den biologiska mångfalden. Naturvårdsverket bedömer att klimat och biologisk mångfald behöver prioriteras i politiken under de kommande åren och att ett effektivt sätt att möta klimatförändringarna är att stärka ekosystemen och deras förmåga att förse samhället med olika nyttor.

Väl fungerande ekosystem är grunden för våra liv och vår välfärd. Hur jord- och skogsbruket bedrivs har stor påverkan på ekosystemens biologiska mångfald och dess bärkraft. Naturvårdsverket konstaterar att förlust av naturvärden som inte går att återskapa under överskådlig tid är ett problem av särskilt brådskande karaktär. Markanvändningen inom jord- och skogsbruket är det som påverkar flest rödlistade arter i Sverige, och odlingslandskapet och skogslandskapet hyser tillsammans mer än 75 procent av Sveriges rödlistade arter. Igenväxning och avverkning är de viktigaste negativa påverkansfaktorerna för rödlistade arter i Sverige. Naturvårdsverket har i samverkan med andra myndigheter tagit fram förslag på hur styrningen och incitamenten kan förbättras inom områden där det föreligger marknadsmisslyckanden, det vill säga där den fria marknaden inte fungerar effektivt för att skapa största möjliga samhällsnytta. Samhällsekonomiska analyser visar att det finns goda möjligheter att stärka den biologiska mångfalden i odlingslandskapet respektive skogslandskapet genom sådana åtgärder.

Naturvårdsverket konstaterar även att vår konsumtion och produktion sammantaget har en stor påverkan på vår miljö och hälsa, både i Sverige och i andra länder, och att vi behöver ställa om till ett resurseffektivt och giftfritt samhälle där vi använder resurser effektivt i cirkulära flöden och där vi hushållar med energi, jungfruliga material, mark och vatten. Naturvårdsverket föreslår en bred översyn och utveckling av avfallslagstiftningen och eventuellt övriga styrmedel inom avfallsområdet, både på nationell nivå och EU-nivå, för att uppnå en cirkulär ekonomi. Man bedömer att en resurseffektiv cirkulär ekonomi är avgörande för att nå miljömålen.

Myndigheten lyfter en rad ytterligare förslag till regeringen för att närma sig miljömålen. Hit hör exempelvis åtgärder för att stärka landsbygdens betydelse i omställningen, minska personbilstrafiken i våra tätorter, förbättra miljöövervakningen och stärka helhetssynen på vatten i landskapet samt att främja hållbara finansiella flöden.

Regeringen och Sverigedemokraterna har i Tidöavtalet och i budgeten för 2023 tydliggjort att klimat- och miljöfrågor är nedprioriterade. Kraftiga budgetnedskärningar på miljö- och klimatområdet i årets budget försvårar möjligheterna att vi ska nå våra miljömål till 2030. Inte minst riskerar de minskade anslagen för att skydda och förvalta vår natur att, förutom att minska våra möjligheter att nå ett flertal miljömål, slå hårt mot såväl den biologiska mångfalden som klimatet och landsbygdens förutsättningar till hållbar omställning.

Vänsterpartiet har i budgetförslag för 2023 föreslagit kraftigt ökade anslag för att stärka ekosystemen och möta klimatkrisen. Därutöver har vi lagt en rad förslag för att värna naturens förmåga att lagra kol, stärka den biologiska mångfalden och öka de statliga incitamenten för att bidra till en hållbar grön omställning på landsbygden. Vi välkomnar Naturvårdsverkets uppmaning till politiken att prioritera klimatet och den biologiska mångfalden de närmaste åren och anser att många av förslagen skyndsamt behöver realiseras för att öka takten i det nationella miljömålsarbetet samt för att nå våra globala åtaganden.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Romina Pourmokhtari:

1. Bedömer statsrådet att statsrådet behöver ta initiativ till att genomföra ytterligare åtgärder i närtid, och i så fall vilka, för att nå miljö kvalitetsmålen till 2030?
2. Delar statsrådet Naturvårdsverkets och Skogsstyrelsens bedömning att det krävs starkare styrning och incitament för att öka den biologiska mångfalden i skogen, och hur avser statsrådet att agera utifrån sin ståndpunkt?
3. Avser statsrådet att verka för ekonomiska incitament för privata skogsägare i syfte att främja biologisk mångfald och kolförrådet?
4. Avser statsrådet att verka för nationella styrmedel som främjar cirkulär ekonomi i syfte att minska efterfrågan på jungfruliga råvaror?

.....

Andrea Andersson Tay (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch